

COMUNICAREA PREȘCOLARILOR PRIN INTERMEDIUL CULORILOR

Prof.înv. preșc. Belciu Silvia
Grădinița PP Nr. 23 Botoșani

Vârsta preșcolară este vârsta imaginației, a fanteziei și jocului, în care copilul are posibilitatea de a-și exterioriza sentimentele și trăirile în mod imaginativ-creativ. Limbajul în perioada preșcolară, devine un instrument activ și deosebit de complex al relațiilor copiilor cu cei din jurul său și în același timp, un instrument de organizare a activității psihice.

Varietatea și dificultatea sarcinilor, ilustrează problematica limbajului, cu care se confruntă copiii. Aceștia trebuie să achiziționeze și să stăpânească toate nivelurile limbajului, nu numai nivelul sunetelor vorbirii, ci trebuie să achiziționeze și să stăpânească și modul de combinare a cuvintelor în propoziție pentru a-și exprima gândurile.

Însușindu-și limba, copilul dobândește mijlocul prin care poate să realizeze comunicarea cu cei din jur în forme superioare, poate ajunge la cunoașterea cât mai deplină a realității obiective. Imposibilitatea de a comunica prin limbaj ar modifica relațiile lui cu oamenii, cu realitatea înconjurătoare, l-ar împiedica, în mare măsură, să participe la o activitate sau alta, dacă nu s-ar organiza o muncă instructiv-educativă specială.

Integrarea educației plastice în ansamblul procesului de învățământ încă de la vârsta preșcolară urmărește formarea treptată a deprinderii copiilor de a se exprima cu ajutorul elementelor de limbaj plastic, de a pricepe, judeca și crea frumosul în artă și prin artă. Importanța abordării acestei teme derivă din importanța frumosului pentru viață. Culoarea este esențială vieții, dând strălucire și identitate tuturor ființelor și obiectelor.

Așa cum spunea Ștefan Luchian; „Dă-i copilului în mână o pensulă și acuarele și vei vedea cum învață singur să descopere lumea” ne dăm seama că necesitatea educației plastice este subliniată de necesitatea de noutate, originalitate. Prin intermediul culorii și desenului copilul își exprimă trăirile interne, sentimentele, așteptările, visele și modul în care percepe întreg mediul înconjurător. Experimentele care au ca scop cunoașterea dezvoltării senzațiilor vizuale la copiii de vârstă preșcolară au atestat ideea că până la vârsta de 5 ani copiii disting, în general, cele patru culori fundamentale: roșu, galben, verde, albastru, precum și culorile acromatice alb, negru și le pot denumi corect.

Copiii sunt atrași în mod special de obiectele colorate, culoarea fiind un mijloc de cunoaștere și de educare. Culorile care plac preșcolarilor sunt vii, calde și saturate, în special roșu și galben. Folosesc culorile în exces prin apăsarea lor. Prin intermediul desenului copiii își dezvoltă spiritul de observație, își formează reprezentări ale elementelor lumii înconjurătoare și realitățile dintre ele. Acest lucru îi ajută să realizeze o cunoaștere mai fidelă a mediului în care traiesc.

Omul se definește nu numai în conformitate cu mobilul intelectual – practic, ci și în concordanță cu legile frumosului, ale armoniei esteticului din natură, societate și opera de artă. Viața cotidiană stă, în cea mai bună parte sub influența esteticului.

Dragostea copilului pentru imagini, culori, pornirea de a desena începe din frageda vârstă. Toți copiii desenează spontan din pornirea firească, chiar și “mâzgăliturile” sunt de fapt primele manifestări plastice ale copilului. Prin aceste desene naive el își exprimă părerea despre lumea înconjurătoare, despre felul în care vede obiectele, ființele, potrivit gradului lui de dezvoltare.

Vârsta preșcolară corespunzătoare fanteziei puternic subiective a desenului infantil se caracterizează printr-o mare mobilitate spirituală, este vârsta nesfârșitului șir de descoperiri și surprize. La această vârstă realul se împletește cu imaginativul. Desenul celor mici are un caracter narativ, el reliefează personajele în mișcare cu un colorit strălucitor, manifestă interes pentru ceea ce este neobisnuit, surprinzător.

Desenând copiii oglindesc caracteristicile esențiale ale unor obiecte, ființe, dar își dezvoltă imaginația, desenul dându-le posibilitatea de a-si exterioriza gândurile. Spre deosebire de desenul cu temă dată, desenele cu temă aleasă de copii le oferă posibilitatea de a-si dezvoltă spiritul de inițiativă, de independență deoarece el își alege tema singur și își soluționează problemele ridicate de realizarea ei.

La copilul mic se naște dorința și curiozitatea de a se întâlni cu frumosul. El își formează tot mai multe impresii estetice, iar sarcina grădiniței constă în a-i oferi cât mai multe posibilități de structurare a acestora. Copilul gândește cu ajutorul culorilor, formelor, sunetelor și senzațiilor. Activitățile artistico-plastice reprezintă una din cele mai adecvate modalități pentru dezvoltarea spiritului de observație a memoriei, gândirii și imaginației copilului.

În activitățile plastice copilul capătă cunoștințe despre frumos și proportionalitatea formelor, despre armonia culorilor, precum și despre unele legi ale compoziției, moduri și procedee de lucru cu creionul, cu pensula sau cu instrumente alternative.

Preocuparea copiilor pentru activitățile artistico-plastice sunt considerate activități spontane ce poartă în sine caracterul jocului, jocul care are un pronunțat caracter intelectual. Și fiindcă apar sub forma acestor activități artistico-plastice îl determină pe copil să fie sincer și învăluit într-o puternică activitate. El ne arată structura lui spirituală, preocupările, interesele, natura sentimentelor și procesul dezvoltării intelectuale. Copiii se lasă îndemnați și pot fi modelați în așa fel încât pe fondul lor afectiv să se astearnă elementele cunoașterii artistice care vor imprima gândirii lor anumite nuanțe care vor îmbogăți substanța viitoarei activități individuale și sociale.

Asigurarea succesului la învățatură al copiilor în funcție de potențialul lor biologic și psihic, pe de-o parte și depășirea eșecului pe de altă parte, se prezintă ca obiective educaționale de mare complexitate la etapa actuală de dezvoltare a teoriei și practicii pedagogice.

Eficiența preșcolarului depinde nu numai de capacitatea de asimilare a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor, dar și de anumite trăsături de personalitate, în particular de imaginația lui. Fără imaginație este imposibilă acumularea acestor cunoștințe, priceperi și deprinderi, este cu neputință formarea personalității în ansamblu a preșcolarului.

Bibliografie:

- Monica Lespezeanu, „Tradiții și modern în învățământul preșcolar”, editura Omfal Esențial, 2007;
- Roco Mihaela, Creativitate și inteligență emoțională, Editura Polirom, Iași, 2004;

